

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	Starszy sekretarz sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa *Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o obliczenie opłaty z tytułu udzielenia koncesji

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 21 listopada 2016 roku nr (...)

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od powoda *Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E.* na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Dariusz Dąbrowski

XVII AmE 141/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 listopada 2016 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 34 ust. 1 w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) oraz w związku z § 4 ust. 3 i § 6 ust. 4 w zw. z ust. 1 – 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. z 1998 r. Nr 60, poz. 387 z późn. zm.) oraz w związku z art. 2 § 2 i 3 oraz art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej ustalił dla *Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E.* opłatę należną z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania ciepła, udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 27 kwietnia 2011 r. znak:(...)na kwotę 1773 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł przedsiębiorca – *Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w E.* zaskarżając ją w całości.

Skarżonej decyzji powód zarzucił:

- błędne ustalenie stanu faktycznego przez bezpodstawne przyjęcie, że skarżąca nie wniosła opłaty za koncesję otrzymaną w dniu 27.04.2011 roku, przez błędne rozliczenie wniesionej opłaty ze wskazaniem w dowodzie opłaty koncesji wydanej w dniu 25.07.2001 roku oraz niezaliczenie dokonanych nadpłat za opłaty koncesyjne,

- naruszenie przepisów postępowania administracyjnego, stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, poprzez niewyjaśnienie sytuacji obowiązywania w roku 2011 dwóch koncesji, tj. wydanej w roku 2001 i 2011, obu w wymiarze niepełnego roku kalendarzowego oraz niewyjaśnienia dlaczego Prezes URE nie rozliczył nadpłaty za dokonane opłaty koncesyjne,

- naruszenie art. 34 ust. 1, ust. 3 ustawy Prawo energetyczne w zw. z §6 rozporządzenia Rady Ministrów z 5.05.1998r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja w zw. z art. 2§1 pkt 1 i 2, art. 21§1 pkt 2 i §3 i art. 47§1, art. 59§1 pkt 9 i art. 68§1 ordynacji podatkowej, poprzez podniesienie zarzutu przedawnienia zobowiązania wynikającego z decyzji ustalającej, albowiem zobowiązanie nie powstaje gdy decyzja ustalająca zostanie doręczona po upływie 3 lat licząc od końca roku, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Powód w oparciu o powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w E. jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod pozycją (...) i prowadzi działalność koncesjonowaną polegającą na wytwarzaniu ciepła (bezsporne)

Na wniosek powoda po przeprowadzeniu postępowania w sprawie udzielenia koncesji, Prezes URE decyzją z dnia 27 kwietnia 2011 r. (...), udzielił powodowi koncesji na wytwarzanie ciepła na okres od 1 sierpnia 2011 r. do 1 sierpnia 2021 r. (k. 14-15 akt administracyjnych).

Przedsiębiorca w 2010 roku, tj. w roku poprzedzającym udzielenie koncesji, uzyskał przychody w zakresie działalności objętej koncesją w wysokości (...) zł. (k. 30 akt sądowych)

W związku z powyższym, Prezes URE pismem z dnia 28 kwietnia 2016 roku, wezwał powoda do wniesienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego pisma opłaty z tytułu udzielonej koncesji na wytwarzanie ciepła wraz z odsetkami za zwłokę za okres od dnia 28 maja 2011 r. do dnia wniesienia tej opłaty oraz poinformował o sposobie jej uiszczenia (k. 1 akt administracyjnych).

W związku z nieopłaceniem koncesji przez Przedsiębiorcę, Prezes URE wszczął w dniu 19 lipca 2016 r. postępowanie administracyjne w sprawie obliczenia pierwszej opłaty z tytułu koncesji na obrót paliwami ciekłymi. (k.11 akt administracyjnych).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach administracyjnych i sądowych. Prawdopodobności powyższych dowodów strony nie kwestionowały, a Sąd uznał je za w pełni wiarygodne.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 34 ust. 1. ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755), przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, wnosi coroczną opłatę do budżetu państwa, obciążającą koszty jego działalności, zwaną "opłatą koncesyjną".

Zasady, wysokość i sposób obliczania tej opłaty reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. nr 60 poz. 387, z późn. zm.).

Opłata ta ma charakter opłaty administracyjnej i każde przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji jest obowiązane do jej uiszczenia. Obowiązek ten wynika z samego faktu uzyskania i posiadania ważnej koncesji. Opłaty koncesyjne są wnoszone do budżetu państwa, na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki i stanowią dochód budżetu. Należą one do tzw. niepodatkowych należności budżetu państwa. Zakwalifikowanie opłat koncesyjnych w taki sposób skutkuje tym, iż zgodnie z art. 2§2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800) do opłat tych stosuje się przepisy działu III ordynacji podatkowej "Zobowiązania podatkowe". Zgodnie z powyższym, do realizacji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zadań wynikających z konieczności egzekwowania realizacji obowiązku sformułowanego w art. 34 Prawa energetycznego stosuje się przepisy ordynacji podatkowej w zakresie takim jak: powstanie zobowiązania oraz jego wygaśnięcie, naliczanie odsetek za zwłokę, jak również ulg w spłacie opłaty koncesyjnej, przedawnienia zobowiązania wynikającego z art. 34 Prawa energetycznego, nadpłaty opłaty koncesyjnej oraz praw i obowiązków następców prawnych oraz podmiotów przekształconych. [za: M. Z. (red.), S. M. (red.), Prawo energetyczne. Tom II. Komentarz do art. 12-72, wyd. II Opublikowano: WK 2016].

Zgodnie z § 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia z 5 maja 1998 r. wysokość corocznej opłaty wnoszonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, stanowi iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego uzyskanych ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie jego działalności objętej koncesją osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty, oraz współczynników opłat określonych tabelą stanowiącą załącznik do rozporządzenia. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia opłatę wnosi się w terminie do 31 marca każdego roku. Ustawa Prawo energetyczne statuuje zatem coroczny obowiązek uiszczenia opłaty koncesyjnej, który powstaje 1 stycznia każdego roku, a rozporządzenie określa termin jej płatności.

Jak wskazał Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie XVII AmE 52/15, mimo, że opłata ta jest uiszczana w związku z przyznaniem praw wynikających z treści koncesji, to jednak nie odnosi się ona do faktycznego wykonywania działalności koncesjonowanej, lecz do hipotetycznej możliwości jej wykonywania, na co wskazuje moment jej uiszczenia tj. z góry za cały rok oraz oderwanie wartości opłaty od faktycznie zrealizowanych w danym roku obrotów, a ustalenie jej na podstawie obrotu z roku poprzedniego. Opłata ta stanowi w pewnym sensie swoistą cenę za prawo prowadzenia działalności koncesjonowanej, ale nie jest ustalana w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności koncesji, ani też nie pozostaje w związku z realnie osiąganym przychodem w roku, w którym powstał obowiązek zapłaty opłaty. Stanowi ona więc jednorazową opłatę za wykonywanie działalności w danym roku kalendarzowym i nie podlega stopniowemu wykorzystaniu i nie może być ustalana proporcjonalnie do okresu w danym roku w którym działalność faktycznie była wykonywana. Dlatego też brak jest podstaw do ustalania proporcjonalnej wartości opłaty koncesyjnej w zależności od tego czy koncesja opiewała na cały rok kalendarzowy, czy też jego część.

W razie stwierdzenia, że opłata została obliczona w sposób nieprawidłowy, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, wzywa przedsiębiorstwo energetyczne do ponownego jej obliczenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. W razie niedotrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne terminu, o którym mowa w ust. 1, lub gdy opłata ponownie została obliczona w sposób nieprawidłowy - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje obliczenia opłaty. Po dokonaniu obliczenia, o którym mowa w ust. 2, przedsiębiorstwo energetyczne wnosi niezwłocznie należną kwotę, albo Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zwraca nadpłaconą kwotę. Powyższe znajduje zastosowanie również w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo energetyczne nie wniesie opłaty w terminie określonym w §4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, tj. do dnia 31 marca każdego roku, z takim zastrzeżeniem, sformułowanym w ust. 2 oraz 3 omawianego przepisu, iż w terminie do 30 dni od dnia wydania koncesji wnosi pierwszą opłatę przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji z urzędu, jak również przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji na wniosek, jeżeli w roku

poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej tą koncesją.

Przedsiębiorca w przedmiotowej sprawie stał na stanowisku, że dokonał już opłaty koncesyjnej za rok 2011 i dlatego też przedmiotowa decyzja jest nieprawidłowa, nadto powinna być ona proporcjonalnie wyliczona do okresu na jaki w danym roku koncesja została udzielona, a nadpłaty w ten sposób uzyskane powinny być zaliczone na poczet opłat koncesyjnych. Zdaniem Sądu nie jest to prawidłowe stanowisko. Na powódzie jednoznacznie ciążył obowiązek wniesienia opłaty koncesyjnej w związku z koncesją na wytwarzanie ciepła na okres od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 1 sierpnia 2021 roku udzieloną decyzją z dnia 27 kwietnia 2011 roku. Udzielenie koncesji powoduje, że Przedsiębiorca wypełnia przesłanki określone w § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja. Niewątpliwie powód złożył wniosek o udzielenie koncesji, uzyskał decyzję o udzieleniu mu koncesji, prowadził przed wydaniem przedmiotowej decyzji działalność w zakresie wytwarzania ciepła oraz uzyskał z tej działalności przychód, który stanowił podstawę obliczenia opłaty koncesyjnej. Brak jest zarazem podstaw do uznania, że z obowiązku tego zwolniło przedsiębiorcę uiszczenie opłaty od koncesji udzielonej decyzją z dnia 25 lipca 2001 r. ((...)). W przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia z podwójnym naliczeniem opłaty koncesyjnej przez organ, ponieważ opłaty te uiszczane są z dwóch różnych tytułów.

Przedsiębiorca prowadzący działalność koncesjonowaną ma możliwość wystąpienia w trybie art. 39 Prawa energetycznego o przedłużenie ważności koncesji. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest złożenie wniosku o przedłużenie jej ważności nie później niż 18 miesięcy przed jej wygaśnięciem. Termin ten ma charakter materialnoprawny, a jego niezachowanie powoduje, że przedsiębiorca nie może skorzystać z uprawnienia do przedłużenia ważności koncesji przewidzianego w tym przepisie. W przypadku niezachowania przez koncesjonariusza terminu przewidzianego dla złożenia wniosku o przedłużenie ważności koncesji i konieczności wystąpienia o wydanie nowej koncesji, sytuacja koncesjonariusza jest taka sama jak przedsiębiorcy ubiegającego się o wydanie koncesji po raz pierwszy. Wobec powyższego zarówno wydanie decyzji udzielającej koncesji dla nowego przedsiębiorcy, jak i tego który już prowadzi działalność, będzie wymagało od przedsiębiorcy spełnienia przesłanek zawartych w art. 33 Prawa energetycznego, jak również uiszczenia opłaty koncesyjnej.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że fakt, iż powód nie skorzystał z uprawnienia do przedłużenia ważności posiadanej przez niego koncesji przewidzianej przez przepisy Prawa energetycznego, a wystąpił o wydanie nowej koncesji, przesądza o obowiązku uiszczenia opłaty od „nowej” koncesji. Mając na uwadze to, że powód nie wniósł opłaty koncesyjnej od wydanej decyzji w wymaganym przepisami terminie, Sąd uznał, że pozwany słusznie zastosował przepisy § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja.

Nadto należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 59§1 pkt 9 ustawy Ordynacja podatkowa zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części wskutek przedawnienia. Natomiast art. 68§1 ustawy stanowi, że zobowiązanie podatkowe, o którym mowa w art. 21 § 1 pkt 2, nie powstaje, jeżeli decyzja ustalająca to zobowiązanie została doręczona po upływie 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy. Regulacja powyższa dotyczy więc sytuacji, w której na skutek upływu czasu zobowiązanie podatkowe nie powstaje, przy czym możliwe jest jedynie w odniesieniu do zobowiązań, które nie powstają z mocy prawa. Tymczasem zobowiązanie, którego dotyczy niniejsza sprawa – opłaty koncesyjnej – powstało z mocy prawa z dniem uzyskania koncesji na obrót paliwami ciekłymi – 26 kwietnia 2011 roku.

Mając powyższe na uwadze brak jest również podstaw do stwierdzenia naruszenia przez Organ art. 2a ustawy Ordynacja podatkowa. Przytoczone powyżej rozważania jednoznacznie wskazują, że nie istnieją niedające się rozstrzygnąć wątpliwości co do wymogu zapłaty przez powoda opłaty koncesyjnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu w niniejszej sprawie.

SSO Dariusz Dąbrowski